

Rigtig mange ture

Der skal vandres utallige ture frem og tilbage, inden gulvet er slebet rent og glat. Her har vi taget et billede for hver tur på samme stribe med korn 24 – en måde, du aldrig vil slibe på i virkeligheden – så du kan se, hvor lidt hver runde tager selv med det grove papir.

1. gang

2. gang

**Hemmeligheden
bag flotte gulve:**

Slib MANGE gange!

De første runder med det grove og effektive papir med korn 24 kan du tydeligt se, at der sker noget. Senere kræver arbejdet tålmodighed og stædig systematik.

SVÆRHEDSGRAD:

Ved selve slibearbejdet er det afgørende ikke at lade valsen køre samme sted. Derudover er arbejdet enkelt – du skal bare skifte papir på rette tid.

TIDSFORBRUG:

1-2 dage pr. rum

PRIS:

2000-3000 kroner for 2 dages leje og brug af slibepapir

Det er et stort og støvet arbejde at slibe sit gamle plankegulv ned. Til gengæld bliver resultatet også flot, og du sparer nemt nogle tusind kroner. Men kun hvis du gør det rigtigt – ellers bliver det alt, alt for dyrt i maskinleje og kostbart slibepapir.

Det støver, det larmer, det tager et par lange dage – men der er en enorm tilfredsstillelse i at have slebet et mørkt plankegulv af, og glæden over den silkeglatte flade vil leve i mange år.

Og hvis du er frisk på sådan et par dages vandretur i støvmaske og høreværn, kan du spare flere tusind kroner i forhold til at lade fagfolk klare arbejdet.

Men det kræver, at du lærer af fagfolkene. Ellers vil du meget nemt bruge flere penge på slibepapir og leje af maskiner, end du skulle have betalt dem for at slibe gulvet, og du risikerer, at gulvet ikke bliver nær så pænt, og at arbejdet efter kort tid skal gøres om.

Du skal blandt andet forberede gulvet, så det ikke ødelægger slibepapiret. Hvert ark koster op mod 100 kroner, og bare et enkelt søm kan rive det i stykker.

Og du skal vælge det rigtige slibepapir. Begynder du med for groft papir, sliber du unødvendigt meget af gulvet og får unødigt stort arbejde med at fjerne slibespor. Begynder du med for fint papir, tager arbejdet alt for lang tid og koster for meget papir.

Og får du ikke fjernet slibespor og sluttet af med et glat gulv, så kan det være så godt som umuligt at give gulvet en lakering, der holder.

De store maskiner lejes

Du finder maskinerne til at slibe gulvet i byggemarkedet – og hos en del gulvslibefirmaer.

Når du vil slibe ned til rent træ, får du brug for en gulvslibemaskine med valse. Den store udgave her vejer 70 kilo, mindre og knap så effektive maskiner omkring 45 kilo. Første dag koster typisk 300-400 kroner for selve maskinen, de næste dage lidt mindre – men udgifterne til papir overhaler hurtigt lejen, især hvis du ikke passer godt på det.

Den mindre maskine er kantsliberen. Den sliber med forreste del af sin roterende skive og kommer tæt på væggen. Her med "næb", der når ind under rør og skråvægge.

Gør klar til at slibe

Fra den morgen, du tager ud og henter de maskiner, du har reserveret til at slibe dit gulv, tæller taxameteret, så inden da bør du have gjort alt klar.

Du skal have lukket støvtæt af mod resten af huset med en god plan for, hvordan du kommer ind og ud.

Du skal have rensset gulvet, så du fx ikke sliber snavs fra sprækker ned i træet, samtidig med at du blotter det.

Og meget vigtigt: Du skal dykke alle søm og dreje alle skruer 2-3 mm ned i gulvet. Der skal ikke mere end en enkelt dum dykker til at få et stykke slibepapir til små 100 kroner i stykker.

1 Gulvet vaskes og renses – også ned i sprækkerne, som vi kradser rene med støvsugeren tæt på. Det er rigtig dumt at slibe urenheder ned i træet, så det betaler sig at være grundig med rengøringen.

2 Gamle limrester, spartelmasse o.l. skræbes væk, så det ikke sætter sig fast i slibepapiret og ødelægger det.
TIPS: Sidder der meget lim eller gummi fra et tæppe, er det letteste normalt at raspe det af med korn 16 på en rondelsliber.

3 Alle søm dykkes 2-3 mm ned under overfladen, og skruer drejes ned. Rager de op, flænses de lynhurtigt slibepapiret op. Samtidig gør du de løse brædder fast, så slibemaskinerne ikke tager for meget af dem.

4 Luk grundigt af mod husets øvrige rum. Døre slutter slet ikke tæt nok til at hindre, at støvet finder ud i huset og trænger ind overalt, helt ned i skabe og skuffer. Her bruger vi dampspærreplast, som tapes fast.

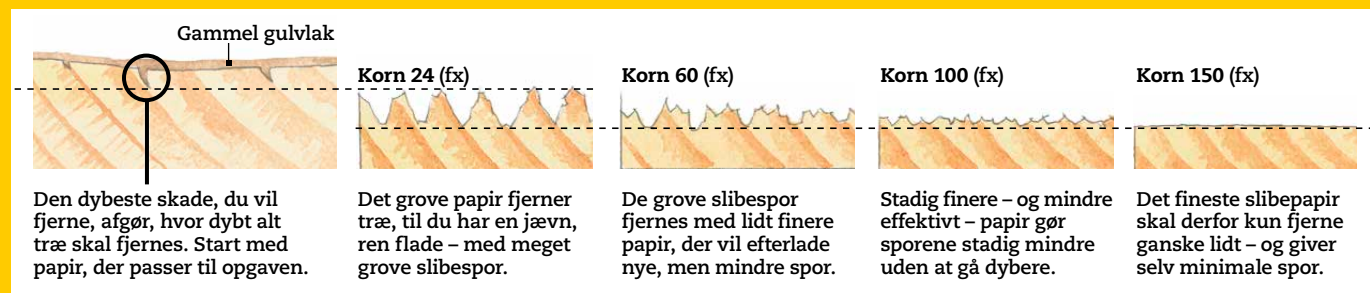
5 Ledningen til maskinerne trækker vi ind gennem plasten så højt, at den ikke er i vejen for maskinerne. Husk at sørge for en nem vej ind og ud.
TIPS: Et fugtigt lagen fanger støv godt.

SPAR TID & PENGE

Slib helt færdigt med hver kornstørrelse

Den udbredte fejl, når man sliber gulve af, er at gå for tidligt over til finere papir. Det koster ufatteligt meget tid, det er vildt dyrt i slibepapir, og du risikerer, at du aldrig bliver færdig. Det groveste papir er det mest effektive, så med det skal du slibe gulvet rent og plant. Al lak, alle skader, alle ujævnheder skal væk. Derefter handler det alene om at fjerne slibesporene

ved at bruge papir, der giver mindre spor. Og da papiret er mindre effektivt, jo finere det er, fjerner du alle spor fra korn 24 med korn 40, alle spor fra korn 40 med korn 80 osv. Og med hvert papir sliber du, til en tur mere ikke ses.

Slib først kanterne

1 Tjek gulvet, og vælg kornstørrelse.
Gulvet her er plant, og vi skal ikke jævne krumme brædder ud, blot fjerne lakken og lidt småskader. For at undgå, at lakken sætter sig i papiret, begynder vi med korn 24. Havde gulvet været uden lak, ville vi starte med 40.

2 Vi begynder med at slibe kanten
hele rummet rundt ned til rent træ med korn 24 på vores kantsliber. Det meste tager vi ved at trække sliberen langs væggen, men de yderste centimeter fanger vi kun ved at holde maskinen vinkelret på væggen.

3 I hjørnerne og ved paneler må vi bruge en trekantsliber for at nå helt ind til kanten. Langs det meste af væggene behøver vi ikke trekantsliberen, for vi har fjernet fodpanelerne, og de nye paneler vil dække den yderste uslebne rest.

Slib så gulvet rent

Er dit gulv meget ujævnt, tager du de første ture diagonalt. Her kører vi helt fra start på langs ad brædderne.

1 Så sliber vi med den store maskine.
Ledningen har vi hængt op i en krog midt i rummet, og vi har sat korn 24 på valse og hængt en støvpose klar. Vi løfter valse fri af gulvet, starter maskinen, begynder at gå – og først da sænkes valse ned, så den tager ved.

Indgrebshåndtaget løfter og sænker valse, mens motoren kører.

2 Med indgrebshåndtaget hæves valse igen, umiddelbart før vi når væggen. Hvis valse kører bare et øjeblik, mens maskinen står stille, graver den sig ned. Vi begynder at trække maskinen bagud, før vi sænker valse ned på gulvet.

3 Vi skubber maskinen fremad og trækker den bagud i forskudte baner, så gulvet slibes lige meget overalt. De første baner efterlader et tydeligt spor, hvor lakken forsvinder, men derefter er det vigtigt at arbejde systematisk for at slibe jævnt.

4 Indimellem vender vi maskinen og kører fremad og bakker i modsat retning for at slibe tæt ud til væggen i begge ender af rummet. Med det grove papir kører vi hele rummet igen og igen, til gulvet er plant, og træet står helt rent.

De første ture ses tydeligt, men siden må du arbejde systematisk fremad og bagud for at slibe så ensartet og jævnt som muligt.

Slib gulvet glat

Vi har fjernet lakken og de små skader i træet, og gulvet er nu jævnt, rent – og dækket af slibespor, som ville gøre gulvet umuligt at holde, hvis de fik lov at stå. Gulvet ville suge vand og skidt til sig, og ethvert forsøg på at lakere eller oliere er spild af penge og gør ondt værre.

Slibesporene skal fjernes – ved at slibe dem ned med finere slibepapir, som efterlader nye spor. Det fine slibepapir, du skal slutte af med, ville være alt for længe om at fjerne de groveste spor, så man sliber med stadig finere papir. Om du vil slutte af med 150, 180 eller måske finere papir, afgør du selv – på gulvet her er det passende med korn 150.

1 Næste formiddag fejrer vi støvet op fra arbejdet med det grove slibepapir. Vi skal nu til at fjerne slibesporene med stadig finere slibepapir, og vi arbejder i rent træ, så det vil være dumt at forurene arbejdet med lakrester, skidt fra rillerne eller løse slibekorn.

2 Vi starter med korn 60 på den store maskine og lader nu kanterne stå, til vi når til sidste finhed. Systematisk skubber og trækker vi, vender maskinen for at nå begge vægge – kører hele gulvet over igen og igen, til korn 60 ikke gør det glattere.

3 Fra korn 60 går vi op til korn 100, og til sidst går vi op til korn 150. Med hver finhed kører vi hele gulvet over mange gange, til det ikke mere gør nogen forskel. Mange gange og med god bevægelse for at slibe så ensartet og jævnt som muligt.

4 Og så glattes kanterne ud med korn 60, 100 og til sidst 150. Ved enden af brædderne har den store maskine efterladt et urørt felt på 10-12 cm, og det sliber vi i plan med resten af gulvet, inden vi kører hele kanten rundt med stadig finere papir.

5 Du kan slutte ved korn 150 eller tage et endnu finere papir som korn 240, alt efter gulvtype. Efter endnu en lang dag er gulvet slebet helt glat og smukt.

SPAR TID & PENGE

Det glatte gulv sparer lak og holder længere

Det handler om meget mere end æstetik, når de professionelle bruger lang tid på at fjerne alle spor efter slibearbejdet. Grove slibespor æder de første mange lag olie og lak.

Det kræver derfor langt mere olie eller lak at lukke et gulv med slibespor, og stadig vil toppene mellem sporene kun blive dækket af et meget tyndt lag. Og så hjælper det ikke, at du har

smidt nok så meget lak eller olie på gulvet. Når træet på toppene får fugt og ødelægges, skal hele gulvet slibes. Og lud eller hvid lak og olie vil ikke skjule, men fremhæve slibesporene.

Lakken samles i slibesporene.

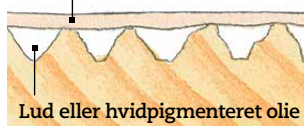
Et gulv med slibespor suger masser af lak – og får alligevel hurtigt fugtskader i toppene.

Lakken danner et jævnt lag.

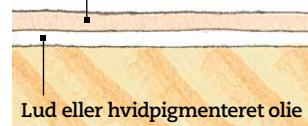
Det glatte gulv beskyttes langt bedre af den samme mængde lak eller olie.

Lak

På det groft slebne gulv vil lud og hvid olie – her under klar lak – ligge i sporene som striber.

Lak

På det glatte gulv fordeles de hvide korn mere jævnt og langt pænere – her under en klar lak.

Giv gulvet olie

Gulvet er nu slebet, så det er helt perfekt: jævnt, rent og glat som silke. Men det skal beskyttes, ellers vil det alt for hurtigt få ridser, få trådt sand og skidt ned i træet og få fugtskader.

Behandlingen kan være så enkel som nogle gange vask med en lækker, fed sæbeblanding, og den kan være med olie, voks, lak – eller en kombination af flere behandlinger som her, hvor vi giver gulvet en blanding af linolie og bivoks. Olien trænger ned og imprægnerer træet i dybden, og voksen danner en tynd film på overfladen af træet.

Blandingen rummer hvide pigmenter, så træet ses gennem et tyndt, hvidt slør.

1 Vi gør rent for støv. Maskinerne har samlet tre sække, der er støv overalt: på vægge og lofter og på dig og værktøjet, og alt kastes og støvsuges og tørres af.

VIGTIGT! Har du brugt slibeolie, kan støvet selvantænde, så stil det udenfor.

2 Fugerne renses endnu en gang. Vi kradser støvet ud og samler det undervejs op med støvsugeren.

3 Gulvet vaskes. For at få det bedste resultat med efterbehandlingen skurer vi gulvet med et grundrensemiddel og vasker det med rent vand. Men så skal det have lov at tørre mindst et døgn tid, inden vi behandler det.

Voksen poleres.

Overskydende voks tørres af.

Olievoksen skrubbes på.

4 Vi giver gulvet bivoks med linolie.

Det sker i tre tempi, som alle ses på billedet: De to planker til venstre er ved at få påført voksen med skuresvamp, de to i midten er efter 10 minutter tørret af, og de næste er poleret med nye klude.

Det mørke, lakerede gulv er væk, og hele rummet er forvandlet med de lyse planker. Olievoksen bør skrubbes med grundrens og fornsys med op til fem års mellemrum.